

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 014438 16 Uvp
Banjaluka, 14.06.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Strahinje Ćurkovića, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Merside Bjelobrk, kao članova vijeća, uz učešće Zdravke Čučak kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi tužioca K.B.L., (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj 03-306-1-3/13 od 22.05.2014. godine tužene Agencije R.S. B.L., u predmetu vanredne kontole, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 014438 14 U od 09.12.2015. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 14.06.2018. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) odbijena je tužba protiv uvodno označenog akta tužene od 22.05.2014. godine, kojim je tačkom 1. izreke naloženo tužiocu da najkasnije do 31.12.2014. godine i nakon toga u kontinuitetu, obezbijedi sredstva za potpuno pokriće tehničkih rezervi osiguranja i 50% minimalnog garantnog fonda propisanog Zakonom o društvima za osiguranje, a kroz dozvoljene oblike ulaganja koji ispunjavaju sve uslove propisane Pravilnikom o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društva za osiguranje. Tačkom 2. izreke zabranjeno je tužiocu, od dana prijema osporenog akta, do ispunjenja obaveza iz tačke 1. dispozitiva osporenog akta da: vrši isplate prema povezanom licu Krajina B.L., po svim osnovama (2.1.); zaključuje nove ugovore, odnosno vrši isplate po već postojećim ugovorima sa pravnim licima ovlašćenim za obavljanje djelatnosti tehničkih pregleda vozila, izuzev zakupa poslovnog prostora po cijeni koja ne prelazi prosječnu tržišnu cijenu zakupa u mjestu gdje se nalazi stanica za tehnički pregled vozila (2.2.); garantuje bilo kojim oblikom svoje imovine za izvršenje obaveza drugih pravnih i fizičkih lica (2.3.); odobrava zajmove pravnim i fizičkim licima (2.4.); kupuje hartije od vrijednosti od povezanih lica (2.5.). Tačkom 3. izreke osporenog akta naloženo je tužiocu da ograniči troškove reklamiranja, istraživanja tržišta, sponzorstva i sve ostale troškove marketinga u tekućoj godini do iznosa predviđenog u Planu poslovanja za 2014. godinu, koji je dostavljen tuženoj 27.01.2014. godine. Tačkom 4. je određeno da je u periodu iz tačke 3. izreke osporenog akta tužilac obavezan kvartalno dostavljati tuženoj pregled ukupnih troškova iz tačke 3. osporenog akta, sa analitičkim karticama, u roku od 30 dana od dan isteka kvartala za koje se izvještaj podnosi, a pregled ukupnih troškova reklame za prvi kvartal 2014. godine da dostavi u roku od 15 dana od dana prijema osporenog

akta. Tačkom 5. zabranjuju su tužiocu sve isplate osiguranicima po osnovu naknada za zakup prostora na pokretnoj imovini za isticanje reklame tužioca (5.1.); isplate sredstava preventive svim pravnim i fizičkim licima bez prethodnog odobrenja Nadzornog... tužioca (5.2.). Tačkom 6. izreke osporenog akta naloženo je tužiocu da, od dana prijema osporenog akta, tuženom prijavi namjeru svake pojedinačne odluke o zaduživanju tužioca, najmanje 15 dana prije donošenja takve odluke od strane nadležnog organa, uz obavezu da svaku odluku o eventualnom zaduživanju odobri Nadzorni... tužioca. Tačkom 7. naloženo je tužiocu da od 28.02.2015. godine, tuženoj dostavi Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2014. godinu, te mišljenje ovlaštenog aktuara o ulaganjima sredstava tehničke rezerve i minimalnog garantnog fonda za poslove neživotnih osiguranja sa stanjem na dan 31.12.2014. godine. Tačkom 8. naloženo je tužiocu da u prvom setu finansijskih izvještaja odobrenom za objavljivanje, izvrši retrospektivnu korekciju i objavljivanje materijalno značajnih grešaka iz prethodnog perioda, koji se odnose na razgraničene troškove zakupa iskazane u finansijskim izvještajima za 2013. godinu, na poziciji AOP 059 bilansa stanja suprotno članu 3. Pravilnika o tehničkim rezervama. Tačkom 9. naloženo je direktoru D., da odmah nakon prijema osporenog akta sa sadržajem istog upozna Nadzorni... D., a Skupštinu... D. na prvoj narednoj sjednici, te da o tome odmah nakon obavještanja tuženom dostavi dokaze. Tačkom 10. izreke osporenog akta naloženo je Nadzornom... tužioca da obezbjedi kontrolu izvršenja naloga iz prethodnih tačaka. Tačkom 11. naloženo je Nadzornom... tužioca da, u slučaju da se nakon isteka roka iz tačke 1. ovog rješenja, utvrdi da vrijednost i struktura sredstava za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja nije usklađena sa iznosom obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja, u narednom roku od 45 dana, sazove Skupštinu... D. radi donošenja odluke o povećanju osnovnog kapitala tužioca, sa ciljem obezbjeđenja nedostajućih sredstava za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja u skladu sa propisima. Tačkom 12. naloženo je Nadzornom... D. da u slučaju nepostupanja po nalogima iz tačaka 1. do 8. izreke ovog rješenja razriješi Upravu D. Tačkom 13. je određeno da je ovo rješenje konačno. Stavom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev tužioca za nadoknadu troškova upravnog spora u ukupnom iznosu od 1.077,50 KM.

Odbijanje tužbe sud je obrazložio razlozima da je zakonito postupila tužena kada je u postupku vanredne kontrole pokrenute rješenjem broj 03-306-1/13 od 25.10.2013. godine, u cilju utvrđivanja izvršenja mjera naloženih rješenjem broj 03-306-2-14/12 od 08.04.2013. godine, prvo sačinila zapisnik o izvršenoj kontroli dana 11.03.2014. godine koji je uredno dostavljen tužiocu, nije mu prigovorio, a u kojem je decidno obrazložila na temelju kojih činjenica i dokaza je utvrdila da tužilac nije izvršio mjere naložene tačkom 1. alineja 1. do 5. rješenja od 08.04.2013. godine, nakon čega je donijela osporeni akt pozivajući se na odredbe člana 7. stav 2. alineja 3., 7. i 10. i stav 5., člana 54. stav 5. alineja 1. i 3., stav 8. alineje 4., 5., 6. i 8. u vezi sa članom 57. i 58. stav 1. i 2. Zakona o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/05, 1/06, 64/06 i 74/10), te člana 20. stav 1. tačka a) i člana 27. stav 1. Pravilnika o nadzoru nad učesnicima na tržištu osiguranja („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 5/08), člana 3. Pravilnika o tehničkim rezervama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 116/06) i člana 3. stav 4. Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društava za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 35/14), koje odredbe tuženoj daju ovlašćenje da izriče mjere, naloge i zabrane kao u osporenom aktu. Suštinski sud je prihvatio kao pravilno utvrđenje da tužilac prema dostavljenim

finansijskim izvještajima i mišljenjima ovlaštenog aktuara nije u potpunosti obezbjedio pokriće tehničkih rezervi na dan 31.12.2012. godine, te na dan 31.12.2013. godine, za što opravdanje ne može biti neuspjela emisija, zbog čega mu je izrečen nalog kao u tački 1. izreke osporenog akta iz kojeg su dalje proistekle mjere, zabrane i nalozi iz tačke 2. do 12. izreke istog, koji su svi zasnovani na prethodno pomenutim propisima i obrazloženi u zapisniku o izvršenoj kontroli od 11.03.2014. godine kojeg je tužena u bitnim dijelovima citirala u obrazloženju osporenog akta.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac putem B.R., advokata iz B.L., kojem je punomoć u međuvremenu otkazana, pobija njenu zakonitost zbog povrede pravila postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu navodi da sud jeste u obrazloženje presude vjerno prenio navode tužbe, ali ih nije ocijenio, već se kao i tužena pozvao na utvrđenja iz zapisnika o izvršenoj kontroli od 11.03.2014. godine netačno zaključujući da to što tužilac koji je primio zapisnik nije prigovorio istom, navodno znači da se u zapisniku radi o pravilnim utvrđenjima tužene. Pobija stav suda da na pravilnost naloga iz tačke 1. izreke osporenog akta kojim mu se nalaže obezbjeđenje sredstava za potpuno pokriće tehničkih rezervi osiguranja i 50% minimalnog garantnog fonda, ne utiče navod tužioca da je u prethodnom periodu sazivao Skupštinu akcionara sa tačkom dnevnog reda donošenje odluke o povećanju osnovnog kapitala društva, koja je i donesena, ali emisija nije uspjela, za što odgovornost ne leži na tužiocu pri čemu je većinski akcionar Akcioni... R.S. . U tom smislu nepravilan je i nalog iz tačke 11. izreke osporenog akta kojim se nalaže Nadzornom... da sazove Skupštinu...sa istim ciljem, jer se i dalje ne zna da li će emisija uspjeti. Tužilac je stava da nije sporno postojanje tehničkih rezervi, jer ima u svojini nepokretnosti čija je vrijednost procjenjena na 11 miliona KM, ali one zbog odredbi podzakonskih akata ne mogu učestvovati u pokriću tehničkih rezervi. Ponavlja navode iz tužbe da mu nije jasno na čemu se, odnosno odredbama kojih propisa, zasnivaju zabrane iz tačke 2. podtačke 1. do 5. izreke osporenog akta, te mjere i zabrane izrečene ostalim tačkama 3. do 12. izreke osporenog akta, koje tužena nije obrazložila u istom, već se samo pozvala na utvrđenja iz zapisnika od 11.03.2014. godine, izuzev tačke 5. izreke, ali i tu pogrešno tumačeći Zakon o obligacionim odnosima, a koje sve navode odbija nižestepeni sud bez valjanog obrazloženja. Zbog navedenog predlaže da ovaj sud zahtjev uvaži i pobijanu presudu preinači ili ukine, a postavio je zahtjev za nadoknadom troškova postupka koji se odnosi na već tražene troškove sastava tužbe od strane advokata 877,50 KM, sastava zahtjeva iznos od 1.316,25 KM, uz troškove sudskih taksa na tužbu, presudu i zahtjev u ukupnom iznosu od 400,00 KM.

Tužena u odgovoru na zahtjev navodi da je isti neosnovan, a pobija presuda zakonita jer je nižestepeni sud ocijenio sve pravno relevantne navode tužbe pravilno odbijajući iste prihvatanjem utvrđenja iz osporenog akta koja su zasnovana na ispravama spisa i odredbama propisa na koje se tužena pozvala prilikom rješavanja predmetne upravne stvari. Konačno predlaže da sud zahtjev odbije kao neosnovan.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, kao i cjelokupne spise predmeta ovog upravnog spora i predmetne upravne stvari, saglasno odredbi člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba protiv osporenog akta od 22.05.2014. godine, jer je isti zasnovan na pravilno i potpuno utvrđenom činjeničnom stanju i donesen pravilnom primjenom materijalnog prava, za što su od strane nižestepenog suda dati valjani razlozi koje tužilac nije doveo u sumnju navodima zahtjeva.

Nižestepeni sud je dužnu pažnju posvetio ocjeni suštinskog utvrđenja tužene koje je rezultiralo nalogom iz tačke 1. izreke osporenog akta, a koje utvrđenje je od odlučujućeg značaja za ovaj upravni spor. Ono se svodi na to da je u postupku nadzora nad poslovanjem tužioca utvrđeno da su obračunate tehničke rezerve društva koje na dan 31.12.2012. godine iznose 7.288.584 KM, pokrivene propisanim oblicima ulaganja u iznosu od 3.496.505 KM ili sa 47,97%, odnosno nedostaje sredstava za pokriće tehničkih rezervi iznos od 3.792.079 KM ili 52,03% te dalje da obračunate tehničke rezerve društva na dan 31.12.2013. godine iznose 8.290.100 KM, a pokrivene su propisanim oblicima ulaganja u iznosu od 3.702.725 KM, odnosno tužiocu nedostaje za pokriće tehničkih rezervi iznos od 4.587.374 ili 55,34%. Navedeno utvrđenje proizilazi iz finansijskih izvještaja tužioca za 2012. i 2013. godinu, te mišljenja ovlašćenih aktuara koje isprave se zatiču u upravnom spisu i čiji sadržaj tužilac ničim nije osporio, a što znači da tužilac ne formira tehničke rezerve u skladu sa odredbom člana 55. Zakona o društvima za osiguranje, odnosno nema u kontinuitetu obezbjeđenu usklađenost vrijednosti sredstava za pokriće tehničkih rezervi, što je sve doslovno navedeno u obrazloženju osporenog akta, kako to pravilno obrazlaže nižestepeni sud. Tužilac ne spori gore pomenuto utvrđenje tužene, ali tvrdi da je ta neusklađenost posljedica navodne neuspjele emisije koji navod argumentovano odbija nižestepeni sud zaključujući da nije bitan uzrok nego posljedica te neusklađenosti koja ukazuje na to da je poslovanje tužioca dovedeno u pitanje, zbog čega mu je od strane tužene dat nalog da obezbjedi sredstva za pokriće tehničkih rezervi koji je zasnovan na odredbi člana 3. stav 4. Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društava za osiguranje, na koju odredbu se tužena pozvala u obrazloženju osporenog akta.

U tom je pravcu dalje zakonito postupanje tužene kada je imajući prednje u vidu tužiocu tačkama 2. do 12. izreke osporenog akta izrekla zabrane, mjere i naloge koji su na snazi od dana prijema akta, do dana ispunjenja obaveza iz tačke 1. izreke istog, što je tužilac pokušao dovesti u sumnju tvrdnjom da mu nije jasno na čemu se te izrečene mjere zasnivaju. Ove navode je argumentovano odbio nižestepeni sud podržavajući utvrđenja tužene iz obrazloženja osporenog akta, preuzeta doslovno iz zapisnika o kontroli od 11.03.2014. godine kojem tužilac nije prigovarao, uz dalje navođenje suda na kojim činjenicama i propisima se zasnivaju mjere iz tačke 2. do 12. izreke osporenog akta kojim je isključivi cilj finansijska konsolidacija tužioca i vraćanje njegovog poslovanja u okvire zakonitog postupanja. Obrazloženo je iz kojih razloga su tužiocu zabranjene finansijske transakcije sa povezanim licem i svim drugim licima u vidu zaključenja novih ugovora i vršenja isplata po postojećim ugovorima izuzev zakupa poslovnih prostora čiji iznosi ne smiju preći tržišnu cijenu, obrazloženo je zašto se ograničavaju troškovi reklamiranja, istraživanja tržišta, sponzorisanja, marketinga i svih drugih oblika ulaganja, na koji način i kako se plaćaju i knjiže troškovi reklamiranja, po kom osnovu i kakve izvještaje je dužan predavati tužilac Agenciji... RS, o čemu je sve dužan obavijestiti Nadzorni... D.koji je dužan sazvati Skupštinu... radi donošenja odluke o povećanju osnovnog kapitala

društva, te kakve će posljedice nastupiti za Upravu društva ukoliko se ne izvrše ovi bitni nalozi. Sve ove mjere, a kako to pravilno navodi nižestepeni sud, zasnivaju se na odredbama propisa na koje se tužena pozvala u uvodu i obrazloženju osporenog akta, što konačno znači da su neosnovani navodi tužioca da pobijana presuda nije dala odgovore na njegove bitne tužbene navode.

Kod takvog stanja stvari, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi nije ostvaren razlog nezakornitosti predviđen u odredbi člana 35. stav 2. ZUS pa se zahtjev tužioca odbija, na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke presude se zasniva na odredbi člana 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da je zahtjev tužioca odbijen, pa proizlazi da on nije uspio u ovom postupku, zbog čega mu ne pripada pravo na naknadu troškova istog.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Strahinja Čurković

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić